

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України
з питань гуманітарної та інформаційної політики

15 вересня 2021 року

ПОТУРАЄВ М.Р. Доброго ранку, шановні колеги! Зараз присутні 6 народних депутатів. Поки до кворуму не вистачає одного народного депутата, почекаємо трохи ще.

РЕПІНА Е.А. Микито Руслановичу, я прошу вибачення, поки ви чекаєте на кворум, може, надасте мені слово, і я виступлю? Я зверталася до вас листом з приводу...

ПОТУРАЄВ М.Р. Ми отримали листа.

Елло Анатоліївно, до нас має зараз доєднатися Павло Миколайович, він у відрядженні, тому дистанційно. Він попереджав мене заздалегідь про певні проблеми із зв'язком, але він точно буде намагатися приєднатися. Те питання, яке ви в листі поставили, на нього краще за все відповів би Павло Миколайович як голова профільного підкомітету, бо я ж за нього вирішувати не можу. Але давайте, поки ми збираємося, і тим більше Павла Миколайовича поки немає, ви скажіть те, що ви хотіли.

РЕПІНА Е.А. Дякую вам за надане мені слово.

Я хочу сказати, що відрядження – це не є привід для того, щоб не розглядати на комітеті або на підкомітеті законопроекти, у нас же комітети не закриваються, якщо хтось у відрядженні.

Тому я звертаюся до вас для того, щоб ми розглянули це питання. Я вважаю, що воно вкрай невідкладне, тому що законопроект 4212 про заборону реклами електронних сигарет, він був ще на позачерговій сесії, і 284 депутати його прийняли. І я вважаю, що нам треба закінчити вже

обговорення цієї теми, тому що на підкомітеті ми знайшли компроміс і винесли його на комітет. От якраз і Павло Миколайович теж до нас приєднується. І я все ж таки прошу його винести на комітет, розібрати і найближчим часом, бо він майже рік ходить по залу Верховної Ради.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре.

Елло Анатоліївно, ми тоді попросимо Павла Миколайовича, щойно він повернеться, щоб до наступного комітету він знайшов можливість, якщо всі члени підкомітету і робочої групи будуть на місці, я переконаний, що це...

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, я зразу кажу, що це буде не раніше жовтня, тому що у нас пленарний тиждень наступний, а потім у нас відрядження у ПАРЄ, тому це буде у жовтні.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ясно. Давайте ми ще раз це обговоримо. Елло Анатоліївно, давайте ми ще раз це обговоримо.

РЕПІНА Е.А. Тоді давайте я попрошу весь комітет, можливо, теж підтримаємо пропозицію і зберемося як можна раніше, а не будемо чекати відрядження за відрядженням і ще щось. У нас зараз тиждень роботи в комітеті, наскільки я так пам'ятаю. І якщо у нас в комітеті, я ставлю, наприклад, наш комітет, у нас є законопроект 5600, ми все літо, незважаючи на те, що у нас відпустки, ми працювали, тому що вважаємо, що він невідкладний. Також у мене є про фінпослуги величезний законопроект. Я теж працювала влітку, тому що вважаю, що він невідкладний. А ми тут відкладаємо, у нас то одне відрядження, то друге відрядження, то у нас виборці, то ще. А ми не за виборців зараз піклуємося? Я все ж таки прошу, щоб комітет підтримав і давайте винесемо його на комітет.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, у нас є алгоритм такий, я переконаний, як і у вас, коли підкомітет відпрацьовує, а потім вже розглядає комітет. Давайте, Павло Миколайович повернеться днями, ми...

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, я вам нагадаю, що у нас три підкомітети повинні зібратися.

РЕПІНА Е.А. Ну, якщо ми будемо так збиратися, то ми не зберемося і до кінця нашої каденції.

Я на початку свого виступу сказала, що він був же як невідкладний винесений на позачергову сесію. І ми пам'ятаємо, хто його виніс. Тому давайте все ж таки підтримувати команду Президента і підтримувати всю команду, а не ставити на першочерговість наші відрядження.

ПОТУРАЄВ М.Р. Елло Анатоліївно, у нас у всіх є графіки, я просив би не ставити під сумнів важливість роботи Павла Миколайовича. Він працює дуже важко теж, як і всі ми. Давайте не сперечатися на комітеті. І я обіцяю вам, що ми знайдемо якомога прийнятний компроміс щодо розгляду цього законопроекту на підкомітеті і на комітеті з урахуванням, тим не менше, тих обов'язків, які є у всіх членів нашого комітету також.

Добре, колеги. Дякую.

Кворум у нас є. Порядок денний вам запропонований.

Є якісь у когось пропозиції, доповнення, заперечення щодо запропонованого порядку денного? Будь ласка.

СУШКО П.М. Микито Руслановичу, там я вам надіслав доповідь стосовно законопроекту, який ми розглядаємо як другими. Прошу вас озвучити його потім вже по порядку денному.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, Павло Миколайович. Я пам'ятаю. І пам'ятаю ваше прохання - через невпевнений у вас там зв'язок. Я пам'ятаю.

СУШКО П.М. Дякую.

НАЛЬОТОВ Д.О. Ще у мене є пропозиція: в розділі "Різне" я хочу запропонувати на наступний комітет виступ Заслуженого діяча мистецтв України також з короткою доповіддю.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Дмитре. Тоді в "Різному" ви нам розповісте, про що саме йдеться.

Ірина Мирославівна, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане голово, я прошу в "Різному" розглянути питання щодо Постанови Верховної Ради про відзначення пам'ятних дат у 2022 році.

ПОТУРАЄВ М.Р. Підтримую, тим більше, що у нас там є питання, яке я хотів би, дуже добре, що є пан Володимир В'ятрович і ми всі якраз тут є, там є ще одне питання, яке я хотів би попередньо обговорити. Не виносити рішення, а попередньо обговорити. Добре, домовились.

Отже, колеги, тоді, якщо з такими пропозиціями додатковими ми всі згодні, прошу порядок денний підтримати голосуванням. Хто за запропонований порядок денний?

Потураєв – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абудуллін – за.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Констанкевич – за.

КРАВЧУК Є.М. Кравчук – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Кравчук бачу.

СУШКО П.М. Сушко – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Сушко, Федина...

НАЛЬОТОВ Д.О. Нальотов – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Бачу, пане Дмитре. Пані Тетяна, бачу. Дякую.

Отже, рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до розгляду питань порядку денного. Першим у нас на порядку денному законопроект № 5585 - про внесення змін до Закону України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми" щодо збільшення розміру допомоги при народженні дитини.

Тетяно Василівно, будь ласка, вам слово.

РЯБУХА Т.В. Так, добрий день, шановні колеги. Дякую, пане голово. Ну я пропоную комплексно розглядати питання перше, друге, третє і четверте, зокрема це законопроекти 5585, 5585-1, 5585-2, 5585-3, тому що всіма цими законопроектами пропонується збільшити розмір допомоги при народженні дитини. Єдине, що хочу сказати, що ми на підкомітеті засідали і розглядали ці всі законопроекти. Зазначу відмінність цих законопроектів, тобто законопроекти за реєстраційними номерами 5585 та 5585-1, ними пропонується розмір допомоги визначити в твердій грошовій нормі, а законопроектами 5585-2 та 5585-3 - з урахуванням розміру прожиткового мінімуму для дитини до 6 років.

Крім того, на відміну від урядового законопроекту, законопроект 5585-1, інші законопроекти пропонують передбачити збільшені розміри

виплат допомоги на другу, третю, також на наступну дитину. Тому Комітет молоді і спорту, Уповноважений Верховної Ради України з прав людини та Міністерство соціальної політики підтримують законопроект 5585-1.

Що ж пропонується даним законопроектом? Цим законопроектом пропонується виплати при народженні дитини встановити у розмірі 50 тисяч гривень на першу дитину, 100 тисяч гривень на другу і 150 тисяч гривень на третю дитину. Крім того, цим законопроектом пропонується також передбачити різний розмір одноразової виплати при народженні першої, другої, третьої та кожної наступної дитини.

Щодо прожиткового мінімуму. Чому ми від нього відійшли? Тому що визначення розміру допомоги в залежності від прожиткового мінімуму - ми знаємо, що наразі триває реформування цієї величини, зокрема прожиткового мінімуму. І тому застосовувати її в законі ми вважаємо не на часі. Тому на своєму засіданні підкомітет прийняв таке рішення.

Враховуючи те, що бюджетний рік закінчується, а новий вже настає через 3 місяці і ми повинні зараз прийняти рішення, то на підкомітеті ми вирішили: законопроект 5585-1 прийняти за основу і в цілому і його доопрацювати, зокрема доопрацювати законопроект щодо визначення розміру допомоги при усиновленні дитини. Також враховуючи значні додаткові видатки з державного бюджету, то збільшення розміру допомоги на другу, третю та кожному наступну дитину запровадити з 1 січня 2023 року, а також враховуючи складність розрахунку індексації, то передбачити щорічну індексацію усіх виплат і на першу, і на другу, і на третю і наступну дитину з 1 січня 2023 року. Тому ось таке рішення підкомітету прошу підтримати.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Можна питання коротке? Вибачте, будь ласка. Княжицький. Пані Тетяно, може це обмовка, бо я трошки, ви сказали "за основу і в цілому, і доопрацювати".

РЯБУХА Т.В. Згідно, я так розумію, статті Регламенту 116-ї ми можемо зараз врахувати всі ті зауваження, які я тільки що перелічила, і до виходу в зал ми в даний законопроект все це, скажімо, внесемо, саме ті зауваження, які я тільки що зазначила.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Тоді треба сказати: за основу і в цілому в редакції комітету.

РЯБУХА Т.В. В редакції комітету, так.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте заслухаємо, можливо, є якісь бажані до співдоповіді, так би мовити? Не бачу.

Колеги, є пропозиція від Тетяни Василівни за основу і в цілому рекомендувати в редакції комітету 5585-1. Що скажете, колеги? Це, в принципі, спростить нам роботу, звичайно.

КРАВЧУК Є.М. Якщо це можна зробити за Регламентом, то давайте, звичайно, за основу і в цілому, бо це треба врахувати вже у плануванні бюджетному на наступний рік.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, так, це можна зробити.

Пане Андрію, будь ласка.

БОБЛЯХ А.Р. Я прошу вибачення. Я також згоден з Тетяною Василівною. Я прошу вибачення, у мене просто Інтернет дуже поганий, я в дорозі.

Підтримую повністю все, що вона сказала, тому що на підкомітеті ми дуже довго обговорювали дані законопроекти. І ніхто ж не може сказати проти, тому що всі за те, щоб покращувати демографічну ситуацію в Україні, але ж, знаючи, що бюджет у нас приймається вже у найближчі дні, можна

сказати, тому це відтермінування на 2023 рік щодо виплати за дитину другу і третю я підтримую. При тому навіть, що я є зацікавленою особою, адже очікую на поповнення в наступному році, мені було б цікаво. Але все ж таки розумію навантаження на бюджет.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, якщо немає заперечень, я пропоную так і підтримати пропозицію Тетяни Василівни, і підтримати за основу і в цілому в редакції комітету законопроект 5585-1. Немає заперечень?

Тоді ставлю це на голосування. Отже, хто за?

Потураєв – за.

Констанкевич – за.

Абдуллін – за.

Рябуха – за.

В'ятрович – за.

Федина – за.

Боблях – за.

Кравчук – за.

Микола Леонідович, я вас не бачу.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. За.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ви – за. Побачив, Микола Леонідович. Дуже приємно, побачив.

Все, добре. Колеги, рішення прийнято. Я дякую всім за підтримку.

Переходимо до наступного питання порядку денного.

Пане Віталію Бабенко, нам треба відхиляти інші? У вас звук не включений.

БАБЕНКО В.О. *(Не чути)* ...за відхилення всіх інших.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Тоді давайте окремим рішенням.

Хто за те, щоб відхилити законопроекти 5585, 5585-2 і 5585-3. Хто за відхилення?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександр Рафкатович. Абдуллін – за.

Потураєв – за.

Богущька – за.

Констанкевич – за.

Рябуха – за.

В'ЯТРОВИЧ В.М. В'ятрович - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Нальотов - за.

Федина - за.

Боблях - за.

Княжицький - за.

Кравчук - за.

Всіх побачили, колеги. Дякую. Рішення прийнято.

Отже, переходимо до наступного питання порядку денного. І це у нас одразу законопроект № 3248. Вибачте, це він окремий.

РЯБУХА Т.В. Окремий.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тетяно Василівно, тоді доповідайте нам, будь ласка.

РЯБУХА Т.В. Пане голово, враховуючи те, що ми вже тільки-но прийняли рішення і взяли за основу і в цілому в редакції комітету законопроект 5585-1, а законопроект 3248, він є однотипним до попередньо

розглянутих законопроектів, ми прийняли вже рішення, тому є пропозиція цей законопроект відхилити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую.

Колеги, є якісь запитання до Тетяни Василівни? Немає.

Я так розумію, що Олександр Рафкатович буде утримуватися, бо це ж законопроект Юлії Володимирівни.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький, я теж буду утримуватися.

ПОТУРАЄВ М.Р. Утримується Микола Леонідович. І ми до цього ставимося з порозумінням.

Отже, колеги, голосуємо. Хто за те, щоб відхилити законопроект 3248? Хто за?

Потураєв - за.

В'ятрович - за.

Богуцька - за.

Констанкевич - за.

Рябуха - за.

Нальотов - за.

Княжицький утримується.

Кравчук...

ФЕДИНА С.Р. Федина утримується.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін утримується.

ПОТУРАЄВ М.Р. Абдуллін утримується.

ФЕДИНА С.Р. Федина утримується.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пані Софіє.

Отже, рішення прийнято, колеги. Дякую.

Переходимо до наступного питання в порядку денному. Це питання № 6, теж авторства Юлії Володимирівни Тимошенко. Законопроект 2032 - про державну допомогу сім'ям з дітьми щодо збільшення періоду відпустки у зв'язку з пологами та збільшення розміру допомоги у зв'язку з вагітністю та пологами.

Я бачу, що тут Юлія Володимирівна торкається можливо трохи інших тем, тому, Тетяно Василівно, будь ласка, вам слово. Поясніть нам, про що там саме йдеться.

РЯБУХА Т.В. Тут дві такі, скажімо, суттєві зміни. Хочу, перше, всім нагадати, що тривалість відпустки у зв'язку з вагітністю та пологами сьогодні становить 70 календарних днів до пологів і 56 календарних днів після пологів. Ну в разі ускладнення пологів або народження двох чи більше дітей, то це буде 70 календарних днів. Тобто всього це 126 днів, а в разі ускладнення - 140 днів. Також допомога у зв'язку з вагітністю та пологами надається у розмірі 100 відсотків середньомісячного доходу жінки, але не менше 25 відсотків від розміру встановленого законом прожиткового мінімуму для працездатної особи із розрахунку на місяць.

Право жінок на відпустку у зв'язку з вагітністю та пологами передбачене трьома нормативними актами. Це Закон України "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", Кодекс законів про працю та Закон України "Про відпустки".

Що законопроектом пропонується? Внести зміни тільки до Закону "Про державну допомогу сім'ям з дітьми", що відразу може викликати, призвести до колізії між іншими нормативними актами. Також збільшити тривалість відпустки після пологів до 70 днів, а в разі ускладнення пологів або народження двох і більше дітей - до 90 днів. Даний законопроект не

підтримується Міністерством соціальної політики, Міністерством фінансів і Федерацією роботодавців України. Головне застереження - це те, що діючі норми щодо розміру відпустки після пологів, а це 56 днів, значно вищі за своїм розміром у порівнянні з міжнародним зобов'язанням України. Відповідно до статті 3 Конвенції МОП № 103 "Про охорону материнства" тривалість обов'язкової післяпологової відпустки встановлюється законодавством кожної країни, але ні в якому разі не становить менше як 6 тижнів, тобто це 42 дні. У нас зараз це 56 днів.

Тому знову ж таки ми на підкомітеті дискутували щодо тривалості даних відпусток. І ми вважаємо, що наразі цей законопроект не на часі. Нікому, скажімо, зараз та відпустка і тривалість і до пологів, і після пологів не викликає ніяких застережень. Тому все ж таки пропозиція підкомітету цей законопроект відхилити.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, є питання до доповідача? Немає. Можемо голосувати.

Дякую, Тетяно Василівно.

Отже, колеги, хто за те, щоб відхилити законопроект № 2032. Хто за?

Потураєв – за.

Богуцька – за.

Нальотов – за.

Констанкевич – за.

Рябуха – за.

Кравчук – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Утримався Олександр Рафкатович. Зрозуміло.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Княжицький – утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Микола утримався.

ФЕДИНА С.Р. Федина – утрималась.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан Володимир утримався. Пані Софія утрималась.

Рішення прийнято. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного питання порядку денного. Проект Постанови про 80-річчя трагедії Бабиного Яру (реєстраційний номер 5744), авторства народного депутата Максима Аркадійовича Бужанського та інших народних депутатів.

До нас, наскільки я розумію, не зміг приєднатися пан Максим. Я тут коротко скажу, що на відміну від постанов, які у нас свого часу викликали певні дискусії, ця постанова торкається тільки, власне, річниці цієї трагедії і там не йдеться про меморіалізацію місця цієї трагедії. Тому ми попередньо говорили з паном В'ятровичем, що, тим не менше, питання, які піднімалися в його постанові 5290 і в моїй постанові 5412, вони залишаються актуальними. Тому нам треба прийняти рішення про все ж таки направлення тих постанов і для того, щоб вийти з тієї регламентної колізії, яка у нас там була.

Тому я пропоную зараз послухати. І, власне, я би, в принципі, пропонував би це рішення прийняти. Єдине, що секретаріат не встиг підготувати рішення щодо 5290 і 5412. Ми можемо, пане Володимире, або можемо проголосувати просто, щоб ви були впевнені, рішення комітету зараз, що ми на наступному комітеті відправимо наші дві з вами постанови до залу. Або під моє чесне слово, що в наступну середу, коли ми очно вже всі зберемося, це зробимо.

Тим не менше, постанову 5744 я би не відкладав, тому що, знову-таки, вона не торкається питань, які у нас викликають дискусії, а йдеться там лише про відзначення пам'яті.

Слово надається пану Володимирі В'ятровичу.

Будь ласка, пане Володимире.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Моя пропозиція якраз і полягає в тому, зважаючи на те, що я вважаю, що попередня постанова, співавтором якої я був разом з представниками практично всіх політичних фракцій парламенту, таки була ухвалена в комітеті, і так як це питання, як ви кажете, досі залишається питанням колізії, тому в якості можливого компромісу запропонувати зараз усі три постанови, які ми розглядаємо, які стосуються однієї і тієї самої проблеми Бабиного Яру, всі три постанови відпустити на розгляд залу. Я думаю, що це буде абсолютно правильне рішення. І тоді вже кожен з нас матиме можливість у залі переконувати зал у правоті, власне, цих моментів, які закладені саме в тій постанові, яку він готував.

Не чую! Не чути!

ПОТУРАЄВ М.Р. Я забув включити звук. Вибачте.

Пані Ірина Констанкевич, будь ласка.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні колеги! Я з повагою ставлюся до всіх авторів трьох постанов, але при цьому хотіла би нагадати, що у нас відзначення трагічних подій Бабиного Яру, 80-ліття, є в переліку пам'ятних дат, які ми планували постановою 2021 року. І по суті ми говоримо про певні речі, які дублюють уже одна одну. І це треба враховувати. Це перша позиція.

І друге, це те, що у нас уже на дворі місяць вересень. І нам уже треба відзначати ці події. І бажано було б, щоб все ж таки і кошти були залучені, і багато усього іншого, те, що передбачається в загальній рамковій постанові, мало би виконуватися.

Тому моя така думка, що нам треба зробити конкретні дії, а не політизувати даний захід і максимально якраз сконцентруватися на тому, щоб конкретні речі були зроблені у вересні державою, як це передбачалося загальною постановою.

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Ірино Мирославівно.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Якщо можна. Я погоджуюся цілком з пані Іриною, тому що справді дата 29 вересня як день пам'яті жертв Бабиного Яру в нас є справді в загальній постанові, тому особлива актуальність окремої постанови пана Бужанського в даному випадку відпадає. Тому, власне, постанова, яку я писав, вона стосувалася не тільки відзначення цього дня, а трошки ширше питання меморіалізації Бабиного Яру. Тому ще раз наполягаю все-таки на пропозиції, щоб ми зараз проголосували за те, щоб усі три постанови бажано справді до 29 вересня, для того щоб все-таки Україна з чимось вийшла на відзначення цих сумних роковин, щоб були відправлені до залу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович Княжицький.

Будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Я підтримую пропозицію колеги В'ятровича. В цій постанові колеги Бужанського є певні, звичайно, недоліки. По-перше, дійсно, він пропонує затвердити план заходів, який уже затверджений, і таким чином вона втратила актуальність. І він згадує справедливо абсолютно, що необхідно вшановувати пам'ять розстріляних євреїв, але так само треба розстріляних ромів, українців і всіх інших. Тут в цій постанові цього немає. Але по суті вона гуманістична, правильна, як і інші постанови. Для того, щоб це не політизувати, я думаю, для нас було би наймудрішим рішенням дійсно відправити це на розгляд залу, а вже справа буде Верховної Ради - виносити це чи не виносити, зважаючи на те, що існує чинний план заходів, і ми таким чином не будемо розкручувати і давати ворогам України можливість спекулювати на цій темі.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну я в цілому погоджуюсь, колеги. Єдине, на чому хотів наголосити, що дійсно, і постанова пана Володимира, і моя постанова, які тоді у нас, на жаль, заблокувалися, вони ширші і вони охоплюють ширше коло питань, зокрема і меморіалізацію, яка викликає у нас певні дискусії, де ми в принципі насправді, попри там певні непорозуміння, але стоїмо всі на державницькій позиції, а не на позиції якихось приватних осіб окремих або приватних організацій. Але, тим не менше, постанова 5744, знову-таки наголошую, вона про відзначення саме конкретної дати, коли були розстріляні саме євреї. Вона ж не виключає того, що Бабин Яр - це місце загальнонаціональної трагедії, де загинули тисячі українців, ромів, людей із обмеженими можливостями, військовополонених і так далі. Але є світом визнана дата розстрілу саме українських київських євреїв у Бабиному Яру.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, ну не ділили там київських, ще раз кажу, родичі моєї дружини, які були українцями, разом з євреями в той самий день були розстріляні. Давайте будемо коректними, бо це записується. Давайте не будемо говорити, от я дуже тебе шаную і поважаю, але не будемо абсурду говорити. В цей день знищували всіх, немає якогось дня, коли знищували українців, а якогось - коли знищували євреїв. І для мене це болюча тема і це трагедія. Давай не будемо, ну це так, Микито.

В'ЯТРОВИЧ В.М. 29 вересня у нас день пам'яті жертв Бабиного Яру. Давайте і справді говорити про жертв Бабиного Яру. І давайте їх вшануємо достойно саме в цей день.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я з цим не сперечаюся. Але, тим не менше, ви так само чудово, як і я, знаєте, що на міжнародному рівні оці вересневі два трагічних дні, вони визнані якраз як одні з ключових днів взагалі Шоа - Катастрофи єврейського народу. Це жодним чином не виключає інших жертв, колеги. Тому дивіться, знову-таки, я як тільки ми обговорювали долю

цих всіх трьох постанов, я одразу пану Володимирі сказав, що я за те, щоб ті постанови, які у нас свого часу викликали дискусії, вони все ж таки пішли до залу до ще дня відзначення трагедії, але ця постанова, вона вужча...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Микито, все, що вужче, є передбачено загальною постановою про відзначення Дня пам'яті жертв Бабиного Яру, про що сказала пані Ірина Констанкевич. Абсолютно слушно сказала.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я дійсно зараз не хотів би вступати в дискусію, в яку б не дуже хотів вступати, бо ця трагедія непересічна, вона для всіх непересічна.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, дивіться, ще раз, дійсно, євреї всього світу шанують пам'ять євреїв, роми всього світу в цей день шанують пам'ять ромів. Ми - Українська держава, і євреї, і роми, і українці, і люди інших національностей для нас по суті - це предки громадян України незалежно від національності. І ми не вправі...

ПОТУРАЄВ М.Р. Цей час - то є частина Голокосту, Миколо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну?

ПОТУРАЄВ М.Р. І в той же час це частина Голокосту. Давай якось комплексно...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ще раз кажу, ніхто з цим не сперечається – це частина Голокосту, це частина винищення ромів. Роми не винні, що їх менше, ніж євреїв. І це точно така сама трагедія.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, я би зараз хотів, щоб ми зараз не переводили на історичні дискусії, я люблю історичні дискусії, але зараз не цей майданчик. Через це, власне, я вважаю абсолютно компромісним рішення всі три постанови відправити в зал. Всі в однакових умовах лишаються. Кожен з авторів отримає можливість переконати депутатів у правоті своєї постанови. Ми нічого не відхиляємо, нічого! Всі три постанови в однаковій мірі будуть розглядатися. Все! Зараз спроба надати якусь пріоритезацію окремій постанові, а ще тим паче коли, Микито, ви говорите про якусь окрему пам'ять частини жертв Бабиного Яру, то все це навпаки і заводить дискусію і політизує її, давайте цього не робити.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, ти хочеш, щоб завтра всі газети написали, що "Слуга народу" і Зеленський підтримали постанову Бужанського, а не підтримали постанову В'ятровича, а це так і буде подано. І тобі треба знову втягувати Україну в ці всі дискусії? Ну, скажи сам.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо, ну там же не лише Максим автор.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Послухай, а там не лише В'ятрович автор.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну я знаю. Я ж це чудово знаю. Я жодним чином не хочу нікого пріоритезувати. Тим не менше, колеги, вони в різний спосіб...

Будь ласка, пані Соломіє.

БОБРОВСЬКА С.А. Доброго дня, вітання! Вибачте, в дорозі, але не могла не включитися на це питання. Пане голово, ви знаєте, що це буде бійня в залі? Ну це не просто буде дискусія політична, буде політично спекотно.

Я розумію, що є позиції політичні, і той скандал, який триває останній рік щодо Меморіалу Бабиного Яру, російського і українського проекту, він дуже розділив суспільство, принаймні ... *(не чути)* я втягнута в цю дискусію.

І я сьогодні теж виступаю, щоб всі ці три постанови побачили зал, хоча зал розколеться по всіх трьох, і у нас взагалі, я думаю, буде питання не підтримки жодної з них, ми провалимо, але побачите, що точно буде бійка в Раді.

Мені прикро, що немає рішення підтримати постанову В'ятровича, це ж всі ми співавтори. Але Бужанський, він занадто токсичний, щоб в принципі за нього голосували зокрема ваші колеги, ви це теж добре знаєте.

І мені теж сумно слухати, що євреїв розстрілювали в один день, і це не зовсім, це маніпуляція історичними фактами, я би так оце не говорила б у публічному...

Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ну, ясно, пані Соломіє, що не один, ясно, що не тільки євреїв, і я цього не казав, я взагалі не розумію, як може зал розколоти постанова 5744, навіть якщо там першим автором стоїть Максим Бужанський.

Колеги, у нас є фактично дві пропозиції. Я в принципі обидні підтримую, тим не менше, одна – моя, одна – пана Володимира. Я обидві зараз поставлю на голосування.

Перша пропозиція полягає в тому, щоб підтримати постанову 5744, а постанови за номерами 5290 і 5412 відправити на розгляд залу Верховної Ради України.

Інша пропозиція пана Володимира В'ятровича полягає в тому, що постанову 5744, а також 5290 і 5412 відправити на розгляд залу Верховної Ради України.

Ставлю ці дві пропозиції в порядку надходження. Спочатку дозвольте поставити власну.

Отже, хто за те, щоб підтримати постанову 5744, а постанови 5290 і 5412 відправити на розгляд зали Верховної Ради, прошу голосувати. Хто за?

Потураєв – за.

Богуцька – за.

Рябуха – за.

Нальотов – за.

Кравчук – за.

Хто утримався?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - утримався.

ПОТУРАЄВ М.Р. Утрималися - Абдуллін, Констанкевич, В'ятрович, Княжицький і Федина.

Так, що у нас з голосами, шановний секретаріат? Я просто не встиг перерахувати.

КРАВЧУК Є.М. Здається, рівна кількість голосів. Але треба, щоб хтось порахував.

БАБЕНКО В.О. 7.

ПОТУРАЄВ М.Р. Якщо 7, то у нас не може бути пополам, так би мовити. У нас має якимось рішенням набрати більшу кількість. У нас утримались: пані Ірина, пані Софія, пан Абдуллін, пан Княжицький і пан В'ятрович - вони утримались., це 5.

Потураєв, Богуцька, Рябуха, Кравчук і Нальотов - голосували за, це 5.

Добре, колеги. Тоді голосуємо постанову пана Володимира за те, щоб направити до зали постанову 5744, а також постанови 5290 і 5412. Хто за таку...

БАБЕНКО В.О. Якщо можна, одне уточнення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, пан Віталій.

БАБЕНКО В.О. Справа в тому, що дві постанови у нас не є в порядку денному засідання...

(Мікрофони вимкнено)

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре, колеги. Тоді прошу підтримати рішення про включення в порядок денний розгляд питання щодо постанов 5290, 5412. Добре?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дозвольте сказати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович, будь ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Микито, щойно ви запропонували підтримати постанову одну і винести в зал дві інші. Це рішення не пройшло. Отже, Постанова 5477 вважається відхиленою. Ну, таке є рішення.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні, Миколо Леонідовичу, такого рішення немає, бо рішення було з пов'язаними трьома постановами.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні, почекайте, ще раз. Ви запропонували підтримати одну, по двох позиції не висловили. Це рішення ми не прийняли, про підтримку. Відповідно, якщо постанова не приймається, вона вважається відхиленою. Так говорить Регламент.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, я з вами не згоден. Я заблокувати Постанову 5744 не дам.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Та причому тут "заблокувати"? Ми, комітет, за неї не проголосували. Ніхто вам не дає право одноосібно, без комітету,

вирішувати долю таких важливих постанов. Ви не блокуєте, ви закон, будь ласка, виконуйте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Значить, я тоді взагалі зараз зніму це питання, бо пан Віталій Бабенко абсолютно правий: ми не проголосували за включення до розгляду постанов 5290 і 5412. Якщо ви так наполягаєте, щоб я вважав Постанову 5744 відхиленою, тоді я знімаю це питання взагалі зараз з розгляду, бо я некоректно поставив на голосування попереднє питання, бо до того ми не голосували про включення в порядок тих двох постанов. Тобто я визнаю свою помилку, порушення Регламенту визнаю, некоректно поставив на голосування. Тоді це питання я з розгляду знімаю взагалі, і нехай всім нам буде соромно.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я перепрошую, пане Микито, яке саме питання ви знімаєте зараз з розгляду, не зрозумів.

ПОТУРАЄВ М.Р. Повністю сьоме питання.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ні, ми щойно проголосували за Постанову 5744.

ПОТУРАЄВ М.Р. Ні. Ми не могли голосувати і не проголосували, оскільки я ставив на голосування рішення про три постанови. Про три. А в цьому рішенні я порушив Регламент, вибачте, бо, не проголосувавши до того включення до розгляду 5290 і 5412, я, власне, такий...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добре. Тоді ставте зараз, будь ласка, 5744.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я вважаю, що оскільки ми з вами домовились про пов'язаний розгляд трьох постанов, а ви проти цього фактично.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я не проти.

ПОТУРАЄВ М.Р. І зараз фактично запропонували інше рішення. Я знімаю це питання з розгляду взагалі.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Пане Микито, нічого іншого ніхто не запропонував. Пан Микола лише констатував про те, що 5744 щойно проголосували. Відповідно було від секретаріату зауваження, що давайте додатково проголосуємо про включення двох інших постанов. Давайте їх, можливо, проголосуємо. Тоді проголосуємо третій раз - за мою пропозицію про три постанови, які мають іти в зал. Все. І питання вирішено.

А ваша заява, що я знімаю, ну вона справді дуже далека від Регламенту.

ПОТУРАЄВ М.Р. Таким чином я згоден зараз продовжити розгляд цього питання. Таким чином.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Давайте.

ФЕДИНА С.Р. Ми також згодні. Будь ласка.

АБДУЛЛІН О.Р. Давайте підтримаємо зараз це рішення і проголосуємо всі три постанови.

ПОТУРАЄВ М.Р. Шановні колеги, нам треба включити зараз в порядок денний комітету розгляд питання про Постанови 5290 і 5412.

Отже, прошу підтримати це рішення - про включення цих двох постанов в порядок денний. Хто за?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Потураєв – за.

Богуцька – за.

Констанкевич – за.

Рябуха – за.

Федина – за.

В'ятрович – за.

Княжицький – за.

Нальотов – за.

Кравчук – за.

Боблях – за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Олександрє.

Так, включили.

БОБЛЯХ А.Р. Боблях – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, пане Андрію.

Тепер ставлю на голосування пропозицію... *(Не чути)*

В'ЯТРОВИЧ В.М. Добре. Давайте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Давайте проголосуємо.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте, рішення не приймали по цій постанові.
Ми розглядали, але рішення не було. Ми не повинні голосувати.

БАБЕНКО В.О. Ми прийняли... *(Не чути)*

ПОТУРАЄВ М.Р. Я більше згодний з Миколою Леонідовичем, хоча він як теж голова комітету, можливо, мене зараз трохи поправить. Мені здається, що якраз от в цій ситуації, яка склалася, ми можемо просто зараз без повернення до окремої постанови, відправити на розгляд зали всі три постанови.

Миколо Леонідовичу, що скажете?

В'ЯТРОВИЧ В.М Щойно ми проголосували це.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, я про це сказав. І я погоджуюсь.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре. Пане Віталію, я вважаю, що ми можемо таке рішення прийняти.

Отже, колеги, хто за те, щоб направити на розгляд зали постанови за номерами 5744, 5290 та 5412? Хто за таке рішення?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Потураєв – за.

В'ятрович – за.

Богуцька – за.

Констанкевич – за.

Рябуха – за.

Федина – за.

Княжицький – за.

Нальотов – за.

Боблях – за.

Абдуллін – за.

Кравчук – за.

Дякую, колеги. Рішення прийнято.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дякую.

ПОТУРАЄВ М.Р. Переходимо до наступного питання порядку денного, а це Постанова про відзначення 140-річчя з дня народження В'ячеслава Липинського № 5804 авторства Ірини Мирославівни Констанкевич та інших народних депутатів.

Будь ласка, слово пані Ірині Констанкевич.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Шановні члени комітету, я прошу вашої уваги і прошу підтримати Постанову про відзначення наступного року ювілею В'ячеслава Липинського – видатного історика, державного і політичного діяча, політолога, автора і основоположника державницького напрямку в українській історіографії та політології, однієї з щільних постатей українського суспільно-політичного життя ХХ століття. Так сталося, що ця постать належно ще не поцінована, і, не дивлячись на те, що є і меморіальний музей на Волині В'ячеслава Липинського, але по досі ми не маємо повного видання творів, ми не маємо достатньої кількості інформації.

Тому нашою постановою пропонується наступного року на державному рівні відзначити даний ювілей, і з цією метою ми пропонуємо створити оргкомітет, який би за процедурою в місячний термін розробив би заходи ювілейні, організували конференції, виставки, здійснили підготовку видання творів і багато іншого. Усе це сформульовано у постанові.

Хочу сказати, що Комітет з питань освіти, науки та інновацій розглянув проект постанови і, власне, врахував те, що на адресу комітету надійшли пропозиції від Національної академії наук, пропонує підтримати дану постанову, але при цьому ще наголошує на тих пропозиціях, які надійшли від Національної академії наук. Я би хотіла їх озвучити, тому що вони важливі. Але я би пропонувала іншу процедуру, зокрема Національна академія наук у своєму висновку пропонує передбачити проведення міжнародної наукової

конференції на базі Українського інституту національної пам'яті. Я відразу хочу сказати, що в 4-у пункті нашої постанови ми пропонуємо широкий перелік конференцій, не лише на базі цього інституту. Тому це зайва деталізація.

Також пропонується пропозиція оцифрування документів і матеріалів, пов'язаних із діяльністю та спадщиною В'ячеслава Липинського, що зберігаються як у державних архівах, так і за кордоном. Тут я хочу наголосити, що традиційно одним із етапів підготовки повного видання творів є оцифрування документів. То якщо ми у пункті 2 вказуємо: підготувати зібрання творів, то зрозуміло, що першим етапом буде оцифрування.

І пропонується також Міністерству освіти і науки розглянути питання про заснування стипендії В'ячеслава Липинського. Я думаю, що це рішення може передбачити оргкомітет на своєму засіданні.

І четверта пропозиція: рекомендувати Державній архівній службі організувати та провести виставку документів. Я думаю, що це теж можна провести рішенням оргкомітету. Тому буду просити підтримати постанову за основу і в цілому.

Дякую за увагу.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, я вважаю, що ... треба обов'язково відзначати належним чином. На це саме спрямована постанова. У мене запитань немає.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Пане Микито, якщо дозволите.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо Леонідовичу, вам слово.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, колеги, ми після Майдану прийняли рішення, що ми вшановуємо пам'ятні дати один раз на рік єдиним документом.

Ми дійсно, між іншим, за пропозицією пані Ірини зробили виключення для Лесі Українки. І тоді погодились, що, можливо, Лесю Українку, Стефаніка, Франка як корифеїв, ми можемо визначити, і Сковороду, окремими постановами як корифеїв літератури.

В даному випадку, ясно, що я буду за це голосувати, але, з моєї точки зору, це лобізм, тому що ми не вшановуємо там Петлюру чи Грушевського окремими постановами, а Липинського. Липинський, так, він визначна постать і дуже велика людина, і великий українець. Але він мав політичні погляди, товаришував із Скоропадським, там з кимось. Він не поет і не письменник. Розумієте? Він дійсно політолог, мислитель і його думки дійсно дуже цінні. Але питання в тому, якщо ми зараз вшановуємо Липинського, то я вам принесу на наступне засідання 20 постанов шановних людей і буду вимагати за них голосувати на всіх засіданнях Верховної Ради. І це так. Я розумію, що пані Ірина з Волині і їй хочеться вшановувати Липинського. А оскільки я працював на Полтавщині, мені теж хочеться, бо Липинський на Полтавщині теж працював. Але у мене таких бажань є дуже багато по відношенню до багатьох українських культурних діячів.

І це по суті зміна взагалі всього стилю і всієї нашої політики. Якщо ми на це ідемо, то я буду просити Микиту Руслановича, я дійсно принесу 5 постанов завтра, вимагати, щоб вони стали в один ряд з постановами щодо Липинського і багатьох інших визначних осіб. Бо якби б ви знали, скільки звернень до мене приходять з різних регіонів про визначних українців, не менш визначних, при всій шані до Липинського, ніж Липинський. Але у мене завжди був аргумент, що у нас є єдиний список і ми вшановуємо лише корифеїв. Якщо ми цей аргумент забираємо, давайте, але це наша домовленість має бути. І я буду просити Микиту Руслановича рівно ставитися до всіх і лобіювати голосування за всіх.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Можна?

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, зараз, колеги, одна ремарочка.

Я, Миколо Леонідовичу, вашу логіку повністю, до речі, підтримую. І насправді має бути універсальний підхід. Знаєте, тут же така історія. Дозвольте мені два слова сказати.

Я вважаю, що Липинський є дійсно визначним науковцем, визначним для української думки наукової, для української соціології. Але я розумію чудово, що це суб'єктивіський підхід. Ось в чому справа. Тобто я вважаю, що він видатний науковець і дуже важлива постать для української науки.

Я так скажу, що я от сам вагався. Тут не через те, що хтось мене там про щось просить. І я розумію, що, можливо, я неправильно думаю. Давайте обговоримо. Не дуже будемо витратити час, але давайте обговоримо дійсно. Бо, з іншого боку, ми знаємо, яке відношення до наших питань - і культурологічних, і історичних, на жаль, з боку, так би мовити, фінансистів державних, і тут, в цій постанові, для мене зокрема цінність в тому, що я розумію, що прийнявши цю постанову, ми зокрема там відкриємо шлях до видання і перевидання творів, наукових праць, що, на мій погляд, є дуже важливим. І ми ж фактично вручну спромоглися разом з вами завдяки окремій постанові добитися, щоб Лесю Українку ми перевидали. Я розумію, що це неправильно. *(Шум)* Миколо, дивись, я розумію, що це абсолютно неправильно.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Микито, є рішення уряду, яке забороняє це робити, бо окрема постанова по Лесі Українці і Сквороді урядова. Тобто навіть якщо ми запишемо, що мають видаватися книжки, це буде всупереч рішенню уряду. І тільки уряд має бути по Липинському, приймати рішення. А я дійсно (не хочу тут називати) б'юся за видання класиків не менших ніж

Липинський, при всій шані і любові до нього, але не можемо це пробити, бо є урядове рішення. Розумієте, в чому ситуація?

ПОТУРАЄВ М.Р. Я ж про що й кажу.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Колеги, дозвольте.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пане Володимире, будь ласка.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Дивіться, я великий шанувальник Липинського, навіть фанат його як історика, але я пригадую просто час, коли порядок денний Верховної Ради, між іншим, був завалений просто десятками, якщо не сотнями, ювілейних постанов, тому що кожен вважав за потрібне подати свою постанову про якусь особистість, якусь подію і так далі. І власне, я дуже втішений, що нам з Миколою Княжицьким вдалося навести в цій сфері порядок і звести все до однієї постанови ювілейної, яка ухвалюється раз на рік, яка дає всі ті самі інструменти, що й окрема постанова.

Якщо ми вносимо Липинського в загальну постанову, всі можливості для організації оргкомітету і інших заходів, які передбачені і окремою постановою, і загальною постановою, абсолютно однакові. Нічого додаткового, крім додаткового голосування, воно по суті не дає. Але натомість справді ми отримаємо небезпечний прецедент, знову відкриваємо оцю скриньку, з якої посиплються ювілейні дати, які будуть завалювати наш порядок денний.

Тому, зважаючи на мою особисту повагу до Липинського, зважаючи на повагу до пані Констанкевич, я готовий підтримати ще цю постанову, але за умови, що давайте, колеги, принаймні тут, в комітеті, ми між собою домовимося, що таких от окремих іменних постанов ми вже не будемо ініціювати, для того щоб не ламати дуже важливу і дуже правильну, я

вважаю, процедуру, до якої ми врешті-решт дійшли, ухвалюючи всі ці дати однією постановою.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ні-ні, кожен член комісії, я захочу ще одну, тому що якщо... 140 - це не 150, розумієте? Ми коли голосували за Сковороду, це було 300 років, це ювілей, а Леся Українка і Василь Стефаник - 150. Тут - 140. Тобто я шаную пані Констанкевич і підтримую, але я теж одну на 140...

(Шум у залі)

ПОТУРАЄВ М.Р. Зараз слово тоді пані Ірині. А я потім дещо додам, бо насправді, друзі, ви ж дивіться, і ми всі знаємо, що насправді от збереження універсалістського підходу, воно важливе. Я вам потім, я в "Різному" збирався розповісти про це, але я за хвилину вам розповім, бо є ще один кейс, він історичний, ну я зараз про нього розповім.

Пані Ірино, будь ласка, вам слово.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Колеги, дякую за кожен висловлену думку. Я вас усіх шаную і так само, як і ви, є шанувальницею універсальних правил. І я теж би за це. Але відразу скажу, що я так само, як і ви є прагматом. І в даній постанові кілька є таких речей, які є насправді важливими не тільки для мене, а я думаю, для усього комітету.

По-перше, я відразу скажу, що ми повинні уже переходити до формування пантеону української еліти через те, що одними окремими постатями в літературі чи в історії цього недостатньо. Тому я за розширення кола, оскільки ми маємо оце підґрунтя своє ширше формувати. Це перше. Це, так би мовити, такий ідеологічний аспект.

Другий аспект, про який я хотіла наголосити, це такий прагматичний. І тут в цій постанові закладена ще одна така теза про ремонт і реставрацію меморіального будинку Липинського. Я вам хочу сказати, що до 150-ліття

Липинського він не доживе, він розвалюється. І якщо ми з вами не прореагуємо так, як ми не прореагували на Лесю, питання не в 150-літті. Якби ми не ухвалили постанову, в Колодяжному уже через рік-другий не було б що збирати, тому що зараз відкрили отой фундамент тих будинків Косачів, і виявляється, що вони практично вже сипляться. І така аналогічна ситуація у Затурцях.

Тому ми використовуємо з вами шанси реальні і можливості, які у нас є. І ми свідомі того, що раз ми депутати і нам держава і наші виборці дали такі можливості, ми десь напевно і екстрено реагуємо, як оця "швидка" допомога.

Тому, даруйте, я не спекулювала жодним чином ні тими правилами, які ви встановили, ні вашою, скажімо, попередньою діяльністю, тут була потреба гостро прореагувати на те, що так склалися обставини.

І третє, якщо ми не пошлемо оцей сигнал суспільству і зокрема, наприклад, владі виконавчій, то ніхто жодної копійки, жодних рішень на місцях не буде приймати. Повірте, ми є тими, на яких дивляться, з яких беруть приклад і йдуть за нами. Це третій аспект, про який я хотіла говорити.

Тому я би просила, щоб все ж таки, можливо, не як виняток, а, я навіть не знаю, як правильно сформулювати, але все-таки підтримали цю постанову.

Дякую.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Друзі, дивіться. Пані Ірино, от я вам розкакую, я сьогодні говорив з чоловіком із села Криворівня. Він є власником хати, де жив Гнат Хоткевич, а у нього рік жив Лесь Курбас, через рік цієї хати не буде. Коли було 150 років Стефанику, державний бюджет минулого року не дав ні копійки на реставрацію музею, бо не було постанови. Місцевий дав. Тобто роботи там були зроблені коштом обласного бюджету. В нас знищується така кількість пам'яток в країні, що ми або всі ремонтуємо і всі підтримуємо... Оцей чоловік, що жив, де хата Хоткевича, от я займаюсь

Хоткевичем, ми домовилися з Жаданом провести спільний фестиваль, Харків, Високе, де він жив, і Криворівня. Оцей чоловік каже: "Дайте мені 20 тисяч доларів", - і 20 тисяч треба на ремонт Львівському інституту, 40 тисяч доларів. Через рік цієї хати не буде. Хоткевич для мене теж, ну, постать. Я Липинського шаную, Хоткевича і Курбаса шаную. Це все постаті не менші. Давайте скинемося на хату Хоткевича і я проголосую за державні гроші до дня Липинського. Або допоможіть мені відремонтувати хату Хоткевича, багато інших закладів, якими я опікуюся.

Просто не можна, розумієте... От ви дбаєте за Волинь, і це дуже добре. Але це ж очевидно, це зрозуміло, тому що ви звідти, ви за це дбаєте. І ви допомогли Лесі Українці музей зробити, допомогли ще щось зробити. А скільки коштів за цей час було виділено на Львівщину, на Полтавщину через визначні дати, бо у нас є депутати з Полтави? Я навіть не кажу за нашу фракцію. Тобто давайте підходити до цього, ну, є ж ваш інтерес, і це позитивно, що є, це добре, що ви, місцевий депутат, за це дбаєте. Я це вітаю. Але допоможіть тоді і депутатам з інших регіонів. І це буде чесно. Ну, я чесно кажу, бо завтра ви це забудете: "О, я – молодець, я пробила ці гроші, всі проголосували". А завтра буде 137 років ще комусь, а те, що не на Волині, все валиться, мені до лампочки.

Давайте тоді по черзі по кожній області, не тільки на Волині. От, є колега з Полтавщини, давайте в Полтавщині. Там є хата Зерова, Остапа Вишні, там всі, того ж Липинського. А на Полтавщині по Липинському що буде зроблено, який там жив? Логічне питання.

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович, воно логічне. Дивіться, я поясню, я сказав би так, тут справа не в тому, що...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Культурний лобізм - це добре, але якщо ми всі ним займаємось, давайте спочатку обговоримо правила, а потім підтримуємо один одного і вибираємо для себе комплекс визначних діячів з різних

регіонів, приймаємо по ним, комплексно підходимо. Бо почнуть депутати з усіх фракцій пропонувати за Васю Пупкіна проголосувати, бо він з його села, і у нас не буде жодних аргументів. Тобто це проговорити між собою спочатку, це буде чесно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович, дивись, я ж з тобою не сперечаюсь. Я хотів правди ради зазначити, що у нас насправді є "Велика реставрація". Якби ми могли ці питання також вирішувати завдяки "Великій реставрації", це було би дуже добре. Ну, ті питання, про які, зокрема, зазначала пані Ірина зараз. І я тут якраз навів би приклад волинських депутатів-мажоритарників, бо, ти ж чудово знаєш, що Львівщина, там багато буде відновлюватись, Тернопільщина – багато буде відновлюватись. І я ж тут не кажу про якийсь лобізм, бо у вас, на Західній Україні, об'єктивно більше історичних пам'яток. І через те, що на Дніпропетровщину майже грошей немає по "Великій реставрації", я ж через це не сумую, бо я розумію, що треба відбудовувати саме на Західній Україні, розумієш?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. На Західній Україні відбудовується власність Міністерства культури. І Міністерство культури вирішує, де йому що відбудовувати. Це не стосується осіб. Ми говоримо про вшанування осіб. "Велика реставрація" жодного меморіального будинку-музею не стосується. Це зовсім інший предмет.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я не до того вів.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А десь підтримують авіацію. Давайте ще про авіацію поговоримо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Про вшанування осіб. До чого тут "Велика реставрація"?

ПОТУРАЄВ М.Р. Микола Леонідович, я не до цього вів. Я вів до того, що насправді я би тут не стільки про лобізм би казав, скільки про те, що Ірина Мирославівна опікується як сама людина і науковець з вищої школи, вона опікується Липинським не через те, що це на Волині. От пан Володимир зазначає, що це один з його улюблених істориків, і я його дуже ціную. Тобто тут справа не в тому.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивись, я дуже ціную і люблю, але справа в тому, і я це вітаю, і слава Богу, що вона це робить. Але ми теж хочемо так робити в інших регіонах України разом з нею.

ПОТУРАЄВ М.Р. Миколо, якщо ти даси мені закінчити, ми припинимо зараз дискутувати.

Що я хотів сказати? От те, що я обіцяв сказати, що насправді це питання, на жаль, саме таке, про яке ми говорили, що і ти принесеш, можливо, там 5 постанов, пан Володимир принесе, і я.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я можу більше.

ПОТУРАЄВ М.Р. У нас є, до речі, постанова нашого колеги Ігоря Фріса: наступного року там буде ювілей Галича.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Через рік.

ПОТУРАЄВ М.Р. Галич – це (хоча, можливо, зараз не найбільше місто в Україні, але дуже важливе з точки зору української історії) столиця Галицько-Волинського князівства великого, фактично Русі. Тобто важливо

його привести до ладу і гідним чином відсвяткувати ювілей цього міста, воно ж важливо для всієї України, але, з іншого боку, я теж чудово розумію, що при всій повазі, ну, я думаю, що ви ж теж зі мною погодитесь, колеги, що виокремлювати Галич – завтра нас засиплють, бо є там інші міста не менш важливі з точки зору історії, державотворення української держави. Нас просто цим засиплють.

Тому я що хотів запропонувати, пані Ірино. Щоб все ж таки зараз не ламати той загальний підхід з гарними критеріями, які свого часу відпрацювали Княжицький і В'ятрович, зараз не відхиляти вашу постанову, а зняти зараз з розгляду, бо це ж наступний рік, а нам зібратися окремо і взагалі проговорити, що ми можемо робити, чи є у нас інструменти, от ви, Микола, Володимир, Євгенія – ну, всі, хто захочуть, можна це зробити в режимі не комітету, а робочої групи. Чи можемо ми вирішувати ті питання, які ви поставили в постанові, використовуючи інші інструменти, не приймаючи окремих постанов. Якщо ми дійдемо спільно до висновку, що, наприклад, не можемо, а дійсно там проблема в тому, що зникне спадок історичний цього видатного українського діяча, то тоді повернемося до постанови. У нас є час в сенсі того, що не відкладати надовго, а на наступному тижні або через тиждень прийняти цю постанову, а до того просто зібратися і проговорити ці проблемні питання, бо ми зараз, я розумію, що онлайн не дуже комфортно це обговорювати.

Будь ласка, пані Ірино.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Микито, дякую за вашу пропозицію, але була ще пропозиція пана Миколи, щоб все ж таки зараз підтримати, а тоді уже сядемо і...

Щодо інших, які вже будуть, розробимо механізм.

Я поясню, ще є один аргумент, оскільки ми уже увійшли в переговорний процес із нашими сусідами, Республікою Польщею, ми хочемо теж і чекаємо від них допомогу, і, до речі, для нас теж політично важливо,

щоб ми якраз Липинського показували в тому національному і державницькому світлі, який для нас як для держави важливий.

Тому давайте, все ж таки ще є думка пана Миколи Княжицького підтримати зараз цю постанову, а тоді на наступному тижні щодо інших розглянемо механізм.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дивіться, ну давайте, ми ж не торгуємось на базарі, тобто моя думка полягала в тому, що я не можу за це не проголосувати. Це правда, я це сказав. Але, в принципі, має бути для всіх... Пані Ірино, от я шаную, що вам дуже хочеться, мені теж дуже хочеться багато речей, чесно. Про деякі мені соромно сказати, наприклад, але я себе стримую. І навіть деякими я пишаюся. Розумієте? І в мене теж є співпраця з польською стороною дуже активна. І є ж багато інших речей.

Тобто от що би ми мали зробити? Скажу вам, ну от в минулому році в мене була дискусія з Українським культурним фондом ще з Юлією Федів, яку я потім підтримував, але в мене була дискусія з нею, тому що вони підтримували заклади культурні дуже часто без жодних критеріїв - одні підтримуємо, інші не підтримуємо - в той час як були визначні дійсно для культури української постаті, супервизначні, а не прохідні, по яких треба було би приймати окремі заходи. І це якраз політика комітету, нам дійсно треба зробити спеціальне засідання, визначити такі постаті по всій Україні, домовитися між собою, комплексно до цього підійти. І я думаю, керівництво комітету це підтримає. І це буде справедливо, тому що якщо ми будемо перетягувати ковдру один на одного, бо "я з кимось домовився"... Ну депутат Фріс, якого я дуже шаную, домовився за ювілей міста Галич. Слава Богу, просто я депутат зі Львова, я переживаю за Галич, я дуже його люблю, але я депутат зі Львова, пане Микито.

ПОТУРАЄВ М.Р. Я ж кажу, що я не дуже хочу це ставити на голосування саме тому, що ми інакше в цьому потонемо просто.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну от. Тому тут давайте ми так. Що я пропоную? Я пропоную якраз, пані Ірино, щоб ми подивилися на найближчі круглі дати, щоб це хоча би нормально виглядало для нас в залі. Ми між собою домовимося, ми проголосуємо вашу постанову врешті-решт, просто щоб ми сіли, подивились, які будуть круглі дати визначних українців, дійсно важливих, винесли їх декількох (включно з Липинським) і за це проголосували. Продумаємо, як це зробити.

У нас є, умовно кажучи, корифеї, ми їх голосуємо окремо, їх там 5 чоловік. Є визначні люди для історії України. Бо якщо ми проголосуємо Липинського, а не проголосуємо Петлюру, наприклад, ну це буде виглядати дивно. Тому що це буде виглядати як якась позиція українського парламенту чи комітету, а ми маємо системно до цього підходити. І для цієї роботи достатньо там пару тижнів, щоб за пару тижнів ми з паном Володимиром, у якого є серйозні напрацювання, є люди, які працювали в інституті, у вас є серйозні напрацювання, ми за пару тижнів винесемо постанову, де буде кілька визначних українців, для яких дійсно треба щось зробити, і проголосуємо за це. Це буде нормально виглядати, мені здається.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ірино, питання. Ми можемо відпрацювати це питання за два тижні, не відмовляючись від постанови?

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Або дивіться, зробити постанову, пане Микито, от зробимо постанову про пам'ятні дати, яка складається з декількох пунктів. Одних ми пишемо "вшанувати", іншим ми пишемо "видати книжки, зробити те-то й те-то". Нам ніхто це не забороняє робити в загальній постанові про пам'ятні дати. І ми таким чином, коли над нею працюємо під керівництвом пані Ірини, визначаємо, які заходи, за ким ми і в якій спосіб робимо.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пані Ірино, ви погоджуєтесь?

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я погоджуюся за все, що матиме конкретний результат. Якщо ми комітетом спільно вирішуємо, що це матиме результат, що ми прийдемо все ж таки до конкретних дій і об'єднаємось навколо цього, то тоді я за це. Але якщо це буде знову ж таки політично вирішуватись. Я дуже стримана жінка, я хочу сказати, пане Миколо, я дуже стрималася, щоб не коментувати ваші слова. Але давайте тоді приймати рішення. Якщо ми комітетом виступаємо спільно, єдино лобістами пантеону українських діячів, тоді я за. Але якщо ми тільки відхиляємо, щоб виграти час і політично собі бали заробити, то я проти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А які політичні бали? От скажіть, будь ласка.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, давайте не сперечатися.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Дайте я коротко пані Ірині відповім. Мова ж не йде про політичні бали. Мова йде про те, що якщо ми приймаємо от 140 років, це не 150 і не 300, по визначному одному діячу, завтра їх буде 10 і ми змінюємо правила роботи комітету. Ну ви ж це розумієте.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Пане Миколо, знаєте, що я мала на увазі? Я дуже добре пам'ятаю, як в восьмому скликанні, наскільки ефективною була культурна політика. Тому я маю певні міркування і певні претензії. Тому я і наголосила, що я за конкретний результат. Якщо це буде результат, то я підтримаю, але якщо це політичні якісь ігрища, то я проти.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ну які ігрища?

ПОТУРАЄВ М.Р. Все. Давайте припиняти дискусію. Колеги, давайте так: ми беремо два тижні на те, щоб відпрацювати всі питання, які ми зараз

обговорювали. Якщо ми не встигаємо за два тижні, то за два тижні я виношу на комітет Постанову 5804 і сам перший за неї голосую, якщо ми не впораємося з тими завданнями, які самі перед собою зараз поставили. Добре? І тим більше, що всі пообіцяли, що якщо ми не впораємося, то всі ми її тоді одноголосно майже і підтримаємо. Домовились?

Тоді, пані Ірино, з вашого дозволу, ми перенесемо на через комітет розгляд цього питання.

Колеги, далі у нас питання, там, де ми не є головними, 5816, але це важливо. Це зміни до статті 30 Бюджетного кодексу України, авторства Павла Миколайовича Сушка.

Дивіться, якщо немає запитань, я не хотів би зараз поглиблюватись, бо ми втратили час, але результативно втратили час на обговорення дійсно важливих питань. Там фактично про кіносферу ідеться. Я просив би це підтримати. Я не знаю, чи вдасться ці гроші якось вибити, але давайте підтримаємо.

Отже, колеги, хто за те, щоб підтримати 5816?

Потураєв – за.

В'ятрович – за.

Констанкевич – за.

Богущька – за.

Нальотов – за.

Рябуха – за.

Миколо Леонідовичу?

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Абдуллін – за.

Княжицький – за.

Кравчук – за.

Федина – за.

Дякую, колеги. Рішення прийнято.

Далі, 5824. Я коротко, або Євгенія Михайлівна.

КРАВЧУК Є.М. Можна я коротко?

ПОТУРАЄВ М.Р. Будь ласка, давайте.

КРАВЧУК Є.М. Колеги, вітаю. І я просто ще скористаюся цим коротким виступом, щоб ще дві інформації вам донести. Про сам законопроект ви знаєте, бо більшість з вас його підписали. Він спрямований на те, щоб зробити прохідними 200 мільйонів на наступний рік на субвенції для створення центрів культурних послуг. І є уже навіть там перші пілотні громади, які зараз відпрацьовують ... , бо умовою отримання субвенції буде мати ... співфінансування. І тут Мінкульт може сказати, що у нас там є певна дискусія щодо оцієї суми співфінансування, щоб маленькі громади, особливо ті, які в гірських районах, мали найменший відсоток співфінансування, а, наприклад, якщо це Центр культурних послуг в обласному центрі, то там можна зробити цей відсоток значно більшим, щоб все-таки була якась справедливість в тому.

Тому, ми хоч і не головний комітет, але у мене прохання підтримати за основу і в цілому для того, щоб ми теж дали сигнал нашим колегам з бюджетного. Це перше.

І одразу скористаюся можливістю, з приводу "Великої реставрації", ми про це трошки говорили, сьогодні буде опублікований список закладів, ті, які у комунальній власності. Міністерство культури буде його публікувати. Це той перелік, який пройшов експертну раду і рекомендований до участі на цьому етапі з комунальних закладів. І хочу проінформувати, що Буцацька ратуша, я нагадаю, що ми робили навіть звернення від комітету, ми навіть за це голосували, в цьому переліку є рекомендованою цією експертною комісією до участі у "Великій реставрації".

І друге повідомлення. Будь ласка, хто може чи в онлайні, чи в офлайні делегувати помічників в п'ятницю о 15:00, 1016, а також в Zoom буде перше засідання робочої групи по доопрацюванню законопроекту про бібліотеки. У нас ще є час, який залишився до терміну подачі правок, можливо, якщо ми обговоримо, знайдемо спільне розуміння, то ми разом підпишемо, принаймні, частину правок і таким чином зменшимо їхню кількість потім при обробці. 15:00, 1016, у п'ятницю, Zoom буде доступний. Якщо ви не зможете, будь ласка, делегуйте своїх помічників чи юристів, хто цим займається.

Дякую.

І прошу підтримати законопроект.

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, якщо немає заперечень, я тоді, з вашого дозволу, поставлю на голосування про підтримку 5824. Хто за?

Потураєв – за.

В'ятрович – за.

Абдуллін – за.

Богуцька – за.

Констанкевич – за.

Рябуха – за.

Нальотов – за.

Княжицький – за.

Кравчук – за.

Федина – за.

Дякую. Рішення прийнято, колеги.

Переходимо до "Різного". Перше питання в "Різному".

Будь ласка, пане Нальотов.

НАЛЬОТОВ Д.О. Я хотів би на наступний комітет запросити також в розділі "Різного" активного театрального діяча, Заслуженого діяча мистецтв

України – це директор одного з київських театрів, це театр "Актор", В'ячеслав Жила. У нього є до нас коротенька доповідь, буквально там на 10 хвилин, щодо актуальних проблем театрів сьогодні. І є також пропозиції для нас, які є шляхи вирішення цих проблем, як він це бачить.

Пропоную заслухати, хто є і в кого є бажання, можливо, прийняти якісь рішення на наступному комітеті в розділі "Різне".

ПОТУРАЄВ М.Р. Колеги, немає заперечень? Ну я думаю, що за це можна не голосувати. Якщо заперечень немає, давайте тоді запросимо шановного пана.

Ірино Мирославівно, ваше питання.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Так, товариство, ну традиційно восени ми надсилаємо листи комітетам з проханням надіслати нам до 5 листопада пропозиції до проекту Постанови про відзначення пам'ятних дат та ювілеїв у 2022 році. Тому я думаю, якщо ми об'єднаємо наше сьоме питання, там де ми розглядали постанову про В'ячеслава Липинського, і це ми відкоригуємо текст і тоді розішлемо ці листи, чи не заперечуєте ви проти такого?

ПОТУРАЄВ М.Р. Заперечень немає, колеги?

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді підтримуємо.

І у мене коротеньке в "Різному" прохання, колеги. Там ми, як ви пам'ятаєте, проголосували збільшення інституційної спроможності Національної ради, в сенсі збільшили зарплати апарату нарешті, але тепер Мінфін їм не дає грошей.

То там текст листа підготовлений, але я просив би підтримати рішенням мій лист до голови бюджетного комітету пана Арістова. Насправді

всім колізія ця зрозуміла, так, коли рішення Верховної Ради є, а у Мінфіну грошей наче немає. Тому я тут просив би проголосувати за те, щоб рішенням комітету направити за моїм підписом листа на пана Арістова. Немає заперечень, колеги? Щоб просто профінансували згідно вже нашого прийнятого рішення. Згідно закону.

ГОЛОС ІЗ ЗАЛУ. Немає.

ПОТУРАЄВ М.Р. Тоді прошу підтримати і проголосувати. Хто за?

Потураєв - за.

АБДУЛЛІН О.Р. Абдуллін - за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую, Олександрє Рафкатовичу.

Богуцька - за.

Рябуха - за.

Кравчук - за.

Нальотов - за.

Панє Володимирє! Панє Миколо! Ви утримуетєся чи як?

В'ЯТРОВИЧ В.М. Я утримаюсь.

ПОТУРАЄВ М.Р. Пан В'ятрович утримався.

Миколо Леонідовичу!

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Теж.

ПОТУРАЄВ М.Р. Утримуеться.

Пані Федина утримуеться, так? Не почув, але зрозумів, що утримуеться.

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я – за.

ПОТУРАЄВ М.Р. Так, так, пані Ірино.

Дякую за підтримку. Рішення прийнято.

Колеги, якщо немає інших питань, то я що хотів би сказати. На жаль, запізно декілька членів комітету отримали запрошення на Форум книговидавців. Тому ми просимо від нас всіх представити наш комітет пана Володимира, пана Миколу, пані Софію, ви там будете. Ми просто вже не встигаємо поставити в графік.

Це важлива подія, і я просив би, щоб ви нам потім в "Різному", якщо буде ваша згода, зробили підсумки або, може, рекомендації якісь привезли і нас би поінформували, членів комітету, що там буде нас стосуватися, якісь побажання з боку...

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. А сьогодні, Микито Руслановичу, о 15-й годині буде презентація проектів Українського інституту книги, я обов'язково скажу, що від імені комітету і від вас особисто передаю вітання, і буду потім доповідати.

ПОТУРАЄВ М.Р. Дякую. Від імені...

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. І попросить на майбутнє, щоб запрошення прислали не за день, а хоча би за кілька днів раніше, щоб можна було поставити в план.

В'ЯТРОВИЧ В.М. Ми особисто їдемо без жодних запрошень.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Ми, звичайно, попросимо, але хочу вам сказати, що Форум видавців організовується приватною громадською організацією.

(Загальна дискусія)

КОНСТАНКЕВИЧ І.М. Я від першого форуму їжджу сама, купую квитки і на багато грошей купую книги. Це не тому я кажу, що у мене немає можливості самій прибути, я буду в п'ятницю і на кількох презентаціях. Але якщо до нас Інститут книги та інші інституції звертаються за нашою експертною й іншими видами допомоги, то, напевно, було би добре...

В'ЯТРОВИЧ В.М. Але Інститут книги не є організатором форуму.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Чекайте. Інститут книги до організації форуму не має жодного відношення. Буде одна з панелей, де Інститут книги буде представляти свої проекти і спільно з Міністерством культури. І я просто туди підйду і передам від вас усіх вітання. Форум організовується приватною громадською організацією, яка не має відношення... Мене, до речі, теж не запросили. Мене запросили лише брати участь в одній з панелей. А решта, я теж купую квиток і йду як усі.

(Загальна дискусія)

В'ЯТРОВИЧ В.М. Запрошую на презентацію своєї книги в суботу о 18-й годині в прес-залі Палацу мистецтв, де відбудеться презентація моєї книги "Нотатки з кухні "переписування історії"" на теми, про які ми з вами дуже багато дискутуємо. Запрошую, приходьте, почитаємо, подискутуємо ще.

ПОТУРАЄВ М.Р. Домовились.

Колеги, я хочу підкреслити, що тут жодних образ немає, тут просто про планування. І більше того, вони навіть в листі, який я, наприклад, отримав, вони там і вибачення принесли, що не завчасно запросили, і послалися на

абсолютно об'єктивні причини, бо вони не знали, чи їм дозволять масові заходи, чи не дозволять, як воно буде – онлайн, офлайн. Це все абсолютно зрозуміло, ніхто не ображається. Може, навіть я, там, встигну до пана Володимира, хоча у нас там з пані Кравчук медійні слухання в четвер-п'ятницю стосовно Суспільного телебачення, міжнародні. Тому, як там встигнути, вже не дуже зрозуміло.

Тим не менше, ще раз, Миколо Леонідовичу, дякую, що ви передасте від нас всіх привітання, і ще раз хочу попросити, щоб ви нас поінформували, що ж там буде конструктивного, можливо, до нас будуть якісь там звернення, пропозиції і так далі, щоб ви це все підсумували і комітет поінформували, якщо ваша ласка.

КНЯЖИЦЬКИЙ М.Л. Так, звичайно.

ПОТУРАЄВ М.Р. Добре, домовились?

Колеги, я дуже радий всіх був бачити. Сподіваюсь, що все ж таки нас омине якийсь там локдаун жорсткий і ми побачимось особисто, бо дуже багато є тем, і мені є ще, про що розповісти, і вам, я переконаний. І воно, звичайно, краще, коли ми особисто спілкуємось, ніж коли збираємось онлайн.

Я всім бажаю здоров'я, я всім бажаю, щоб гарно пройшли всі заходи, в яких ви будете приймати участь. І до зустрічі на наступному тижні. Будемо проводити на наступному тижні комітет під час пленарного тижня, бо у нас є ще багато чого розглянути.

Дякую. Гарного дня. До побачення, до зустрічі, друзі. Засідання комітету оголошую закритим.